

ZASADY KALKULOWANIA CZASU AUDITU I CENY USŁUGI

Zasady kalkulowania opłat

Cennik określa szczegółowe zasady kalkulowania następujących opłat:

- opłata za proces certyfikacji
(za przygotowanie i przeprowadzenie auditu, ocenę),
- opłata związana ze sprawowaniem nadzoru nad certyfikowanymi organizacjami tj. procesy nadzoru (za przygotowanie i przeprowadzenie auditu, ocenę),
- opłata za uczestnictwo w systemie certyfikacji.

Klient ma prawo uzyskać w PNG informacje o sposobie kalkulowania opłat.

Na życzenie Klienta Jednostka Certyfikująca PNG ma obowiązek udostępnić uzasadnienie kalkulacji czasu.

Opłata za proces certyfikacji lub nadzoru

Opłata za proces certyfikacji jest kalkulowana na podstawie liczby roboczogodzin kalkulacyjnych, zgodnie z Tabelą 1.

Obliczanie efektywnej liczby personelu

Na efektywną liczbę personelu składa się cały personel zaangażowany w zakres certyfikacji, w tym personel pracujący na każdej zmianie. W liczbie tej powinien być również uwzględniony personel niepracujący na stałe (np. podwykonawcy) oraz personel pracujący na część etatu, o ile został ujęty w zakresie certyfikacji.

Czynniki, które należy wziąć pod uwagę przy określaniu efektywnej liczby personelu obejmują personel zatrudniony na część etatu i pracowników ujętych częściowo w zakresie certyfikacji, osoby pracujące w systemie zmianowym, pracowników administracyjnych i wszystkie kategorie pracowników biurowych, powtarzalne procesy oraz zatrudnienie dużej liczby personelu niewykwalifikowanego w niektórych krajach. W zależności od liczby godzin pracy, liczba personelu zatrudnionego na część etatu i pracowników ujętych częściowo w zakresie certyfikacji może być zmniejszona lub zwiększona i przeliczona na równoważną liczbę personelu pełnoetatowego.

Metodyka ustalania czasu auditu systemów zarządzania

Metodyka zastosowana oparta jest na:

- (dla QMS) efektywnej liczbie personelu i poziomie ryzyka,
- (dla EMS) efektywnej liczbie personelu i na środowiskowej złożoności organizacji,
- (dla BHP) efektywnej liczbie personelu i na złożoności zagrożeń
- (dla ISMS) efektywnej liczbie personelu i bezpieczeństwa informacji

Zmniejszenie czasu auditu systemów zarządzania nie powinno przekroczyć 30% czasu określonego na podstawie Tabeli 1. oraz 5

Zasady obliczania

Czas trwania wszystkich rodzajów auditów jest to efektywny czas mierzony liczbą auditoro-dni potrzebnych do przeprowadzenia działań auditowych. Podstawą jest na ogół 8-godzinny dzień pracy.

Tabela nr 1 Zależność między efektywną liczbą personelu i czasem auditu (tylko audit certyfikacyjny)

Liczba pracowników	Czas trwania auditu QMS podczas oceny w procesie certyfikacji (liczba dni)			Czas trwania auditu EMS / BHP podczas oceny w procesie certyfikacji (liczba dni)				Czas trwania auditu ISMS podczas oceny w procesie certyfikacji (liczba dni)		
	Ryzyko niskie	Ryzyko średnie	Ryzyko wysokie	wysoka	średnia	niska	ograniczona	Ryzyko bezpieczeństwa niskie	Ryzyko bezpieczeństwa średnie	Ryzyko bezpieczeństwa wysokie
1-5	1,5	1,5	1,7	3	2,5	2,5	2,5	4,5	5	5,5
6-10	1,8	2	2,2	3,5	3	3	3			
11-15	2,3	2,5	2,8	4,5	3,5	3	3	5,4	6	6,6
16-25	2,7	3	3,3	5,5	4,5	3,5	3	6,3	7	7,7
26-45	3,6	4	4,4	7	5,5	4	3	7,7	8,5	9,4
46-65	4,5	5	5,5	8	6	4,5	3,5	9	10	11
66-85	5,4	6	6,6	9	7	5	3,5	9,9	11	12,1
86-125	6,3	7	7,7	11	8	5,5	4	10,8	12	13,2
126-175	7,2	8	8,8	12	9	6	4,5	11,7	13	14,3
176-275	8,1	9	9,9	13	10	7	5	12,6	14	15,4
276-425	9	10	11	15	11	8	5,5	13,5	15	16,5
426-625	9,9	11	12,1	16	12	9	6	14,9	16,5	18,2
626-875	10,8	12	13,2	17	13	10	6,5	15,8	17,5	19,3
876-1175	11,7	13	14,3	19	15	11	7	16,7	18,5	20,4
1176-1550	12,6	14	15,4	20	16	12	7,5	17,6	19,5	21,5
1551-2025	13,5	15	16,5	21	17	12	8	18,9	21	23,1

2026-2675	14,4	16	17,6	23	18	13	8,5	19,8	22	24,2
2676-3450	15,3	17	18,7	25	19	14	9	20,7	23	25,3
3451-4350	16,2	18	19,8	27	20	15	10	21,6	24	26,4
4351-5450	17,1	19	20,9	28	21	16	11	22,5	25	27,5
5451-6800	18	20	22	30	23	17	12	20,7	26	28,6
6801-8500	18,9	21	23,1	32	25	19	13	24,3	27	29,7
8501-10700	19,8	22	24,2	34	27	20	14	25,2	28	30,8
> 10700	Według powyższej tendencji			Według powyższej tendencji			Według powyższej tendencji			

Liczba personelu zatrudnionego na część etatu może być zmniejszona i przeliczona na równoważną liczbę personelu pełnoetatowego na podstawie liczby godzin pracy. Oddział tymczasowy jest ustanowiony przez organizację w celu wykonywania określonych prac lub usług w ograniczonym okresie czasu, a który nie stanie się oddziałem stałym. (np. plac budowy).

Czynniki do korygowania czasu trwania auditu

Do dodatkowych czynników, które muszą być uwzględnione należą, ale nie wyłącznie:

Zwiększenie czasu trwania auditu:

- ✓ Skomplikowana logistyka obejmująca więcej niż jeden budynek lub lokalizację, w których prowadzona jest działalność, (do 10%)
- ✓ Personel mówiący więcej niż jednym językiem (co powoduje konieczność korzystania z tłumacza(-y) lub wyklucza możliwość prowadzenia niezależnych działań przez poszczególnych auditorów); (do 10%)
- ✓ Duży obszar objęty auditem w porównaniu z liczbą personelu (np. las); (do 10%)
- ✓ Duża liczba przepisów związanych z działalnością (do 10%)
- ✓ System obejmuje bardzo skomplikowane procesy lub stosunkowo dużą liczbę nietypowych działań; (do 10%)
- ✓ Działania, które wymagają wizytowania oddziałów tymczasowych w celu weryfikacji działań w oddziale(-lach) stałym(-ych), którego(-ych) system zarządzania podlega certyfikacji(do 10%),
- ✓ Podzlecane funkcje lub procesy (do 10%)

Zwiększenie czasu trwania auditu tylko dla EMS:

- ✓ Większa wrażliwość narażonego środowiska w porównaniu z typowymi lokalizacjami w sektorze przemysłu (do 5 %);
- ✓ Opinie stron zainteresowanych (do 5%);
- ✓ Aspekty pośrednie wymagające zwiększenia czasu auditu (do 5 %);
- ✓ Dodatkowe lub nadzwyczajne aspekty środowiskowe lub uwarunkowania określone przepisami w sektorze (do 5 %),

- ✓ Ryzyko wypadków środowiskowych i wpływu na środowisko występujące, lub mogące wystąpić, w konsekwencji incydentów, wypadków i potencjalnych sytuacji awaryjnych, wcześniejsze problemy środowiskowe, do których przyczyniła się organizacja (5%).

Zwiększenie czasu trwania auditu tylko dla ISMS

- ✓ złożoność systemów informacyjnych w poszczególnych lokalizacjach (5%)
- ✓ różnice w projektowaniu i eksploatacji zabezpieczeń (5%)
- ✓ złożoności SZBI (np. krytyczność informacji, ryzykowne sytuacje w SZBI itp.); (10%)
- ✓ rozległości i zróżnicowania techniki stosowanej we wdrożeniu różnych elementów SZBI (np. liczba różnych platform IT, serwerów, systemów operacyjnych, baz danych, sieci); (do 10 %)
- ✓ zlecenie przetwarzania na zewnątrz, umowy ze stronami trzecimi wykorzystywanymi w zakresie SZBI (do 5 %)
- ✓ duża ilość obsługiwanych użytkowników (> 100.000) (do 5 %)
- ✓ incydenty związane z bezpieczeństwem informacji w specyficznych lokalizacjach (do 10%)

Zmniejszenie czasu trwania auditu (nie dotyczy FSMS):

- ✓ Klient nie jest „odpowiedzialny za projektowanie”, lub w zakresie nie ma innych elementów normy (do 5% za każde uzasadnione wyłączenie/ nie mające zastosowania) (tylko dla QMS);
- ✓ Bardzo mały oddział w stosunku do liczby pracowników (np. wyłącznie kompleks biurowy) (do 5%);
- ✓ Dojrzałość systemu zarządzania (do 10%);
- ✓ Procesy obejmujące tylko jedną podstawową działalność (do 10%);
- ✓ Wcześniejsza znajomość systemu zarządzania klienta (np. już certyfikowany według innej normy przez PNG) (do 10%),
- ✓ Gotowość klienta do certyfikacji (np. klient już jest certyfikowany lub uznany zgodnie z innym programem strony trzeciej, do 10%) (wyklucza ze zmniejszeniem z tytułu integracji);
- ✓ Wysoki poziom automatyzacji (do 10%)
- ✓ Działania uznawane za obciążone niskim ryzykiem (do 10%):
  - Procesy obejmujące podobne i powtarzalne działania (np. wyłącznie usługi) lub,
  - Identyczne działania o niskiej złożoności wykonywane na wszystkich zmianach wraz z odpowiednimi dowodami potwierdzającymi równorzędne wyniki pracy na wszystkich zmianach , lub
  - Znaczna część personelu pełniącego podobną, prostą funkcję. Powtarzalne procesy w zakresie (pracownicy wykonujący powtarzalne działania .
  - W składzie personelu znajdują się osoby pracujące „poza lokalizacją”, np. handlowcy, kierowcy, personel wykonujący usługi, itd., oraz możliwe jest gruntowne auditowanie zgodności ich działań z systemem w formie przeglądu zapisów (do 10%).

Audyty zintegrowanych systemów zarządzania

Przy ustanawianiu programu auditów uwzględniony jest poziom integracji systemu(-ów) zarządzania.

Czynniki zmniejszające obejmują:

- i) Stopień, w jakim system zarządzania organizacji jest zintegrowany (5%);
- ii) Zdolność personelu organizacji do udzielania odpowiedzi na pytania odnoszące się do więcej niż jednej normy dotyczącej systemu zarządzania (5%); oraz
- iii) Dostępność auditora(-ów), kompetentnego(-ych) do przeprowadzenia auditu więcej niż jednej normy dotyczącej systemu zarządzania (10%).

Czynniki zwiększające:

- i) Złożoność auditu IMS w porównaniu z auditami pojedynczych systemów zarządzania (5%).
- d) poinformowanie klienta, że czas trwania auditu IMS, który został oparty na zadeklarowanym poziomie integracji systemu zarządzania organizacji może podlegać dostosowaniu na podstawie potwierdzenia poziomu integracji na pierwszym etapie i w kolejnych auditach.

Audit zintegrowany może skutkować zwiększeniem czasu, lecz jeżeli skutkuje zmniejszeniem, czasu, zmniejszenie to nie powinno przekroczyć 20 % czasu określonego dla punktu początkowego .

AUDIT CERTYFIKACYJNY I CERTYFIKACJA IMS

Wniosek klienta powinien zawierać informacje dotyczące poziomu integracji, w tym poziom integracji dokumentów, elementów systemów zarządzania i odpowiedzialności .

DZIAŁANIA W NADZORZE I PONOWNEJ CERTYFIKACJI IMS

Jednostka certyfikująca upewnia się, że poziom integracji pozostaje niezmienny w całym cyklu certyfikacji w celu zapewnienia, że ustanowione czasy trwania auditów są w dalszym ciągu odpowiednie.

ZAWIESZENIE, OGRANICZENIE, COFNIĘCIE IMS

Jeżeli certyfikacja w odniesieniu do jednej lub więcej norm dotyczących systemu zarządzania jest zawieszona, ograniczona lub cofnięta, jednostka certyfikująca bada wpływ tego na certyfikację udzieloną w odniesieniu do pozostałej(-ych) normy(norm) dotyczącej(-ych) systemu zarządzania.

Oddziały tymczasowe

W przypadkach, w których organizacja wnioskująca o certyfikację lub certyfikowany klient dostarcza wyrób(-y) lub usługę(-i) w oddziałach tymczasowych, oddziały takie powinny być włączone do programu auditów.

Przedział wielkości oddziałów tymczasowych może wahać się od znaczących oddziałów zarządzania projektem do drugorzędnych oddziałów usługowych/instalacji. Zaleca się, aby potrzeba wizytowania tych miejsc oraz zakres próbkowania były oparte na ocenie ryzyka związanego z brakiem nadzoru QMS nad wyrobami lub usługami, lub brakiem nadzoru EMS nad aspektami i oddziaływaniami środowiskowymi związanymi z działaniami klienta.

Zaleca się, aby próbka wybranych oddziałów była reprezentatywna dla zakresu potrzeb klienta odnośnie kompetencji, zmian w usługach z uwzględnieniem rozmiaru i rodzaju działań, różnych etapów projektów w trakcie realizacji oraz związanych z nimi aspektów i oddziaływań środowiskowych.

Na ogół w oddziałach tymczasowych przeprowadza się ocenę na miejscu. Jednakże, niektóre wizyty na miejscu można zastąpić stosując następujące alternatywne metody:

- Rozmowy lub spotkania w sprawie postępów z klientem i/lub jego klientem, osobiście lub za pomocą telekonferencji;
- Przegląd dokumentów dotyczących działalności oddziału tymczasowego;
- Zdalny dostęp do lokalizacji elektronicznej(-ych), w której(-ych) znajdują się zapisy lub inne informacje związane z oceną systemu zarządzania i oddziału(-ów) tymczasowego(-ych);
- Zastosowanie techniki video i telekonferencji lub innych technologii umożliwiających skuteczne auditowanie prowadzone zdalnie.

Czas trwania auditu w organizacji wielooddziałowej

W przypadku systemu zarządzania funkcjonującego w wielu oddziałach konieczne jest ustalenie, czy dozwolone jest próbkowanie.

W przypadku auditów w organizacjach wielooddziałowych, punkt wyjściowy przy obliczaniu czasu auditu w każdym oddziale powinien być zgodny z Tabelą 1.

Jednakże istnieje możliwość zmniejszenia czasu trwania tego auditu wtedy, gdy określone procesy systemu zarządzania nie są istotne dla oddziału, oraz główną odpowiedzialność za te procesy ponosi oddział nadzorujący.

Metodologia próbkowania w organizacji wielooddziałowej

Przy wyborze oddziałów można uwzględnić, między innymi, następujące aspekty:

- ☒ Wyniki auditów wewnętrznych w oddziałach i przeglądów zarządzania lub dotychczasowych auditów certyfikacyjnych;
- ☒ Zapisy dotyczące skarg oraz inne istotne aspekty działań korygujących i zapobiegawczych;
- ☒ Znaczące różnice w wielkościach oddziałów;
- ☒ Różnice dotyczące pracy zmianowej i procedur pracy;
- ☒ Złożoność systemu zarządzania i procesów realizowanych w oddziałach;
- ☒ Zmiany wprowadzone od czasu ostatniego auditu certyfikacyjnego;
- ☒ Dojrzałość systemu zarządzania i wiedza o organizacji;
- ☒ Odmienność kulturowa, językowa i wymagań przepisów prawnych; oraz

☒ Rozproszenie geograficzne oddziałów.

511.1.4 Wybór ilości lokalizacji do próbkowania

Tabela nr 2

LICZBA LOKALIZACJI	LICZBA LOKALIZACJI DO AUDITOWANIA PODCZAS AUDITU CERTYFIKACYJNEGO	LICZBA LOKALIZACJI DO AUDITOWANIA PODCZAS AUDITU NADZORU	LICZBA LOKALIZACJI DO AUDITOWANIA PODCZAS PONOWNEJ CERTYFIKACJI
2-3	2	1	2
4	2	2	2
5-6	3	2	2
7-9	3	2	3
10-11	4	2	3
12-14	4	2	3
> 15	$y=\sqrt{\text{ilości lokalizacji}}$	$y=0.6\sqrt{\text{ilości lokalizacji}}$	$y=0.8\sqrt{\text{ilości lokalizacji}}$

Centrala powinna być auditowana podczas każdej certyfikacji i ponownej oceny oraz co najmniej raz w roku w nadzorze.

Zaleca się, aby wielkość próbki lub częstość próbkowania były zwiększane tam, gdzie analiza ryzyka związanego z działalnością objętą systemem zarządzania, podlegającego certyfikacji, przeprowadzona przez jednostkę certyfikującą, wskazuje na specjalne okoliczności odnoszące się do czynników takich, jak:

- ☒ Wielkość oddziałów i liczba zatrudnionych (np. ponad 50 zatrudnionych w oddziale);
- ☒ Złożoność i poziom ryzyka związane z działalnością i systemem zarządzania;
- ☒ Różnice w wykonywaniu pracy (np. praca zmianowa);
- ☒ Różnice w prowadzonych działaniach;
- ☒ Zapisy dotyczące skarg i inne stosowne aspekty działań korygujących i zapobiegawczych;
- ☒ Jakikolwiek aspekty wielonarodowościowe; oraz
- ☒ Wyniki auditów wewnętrznych i przeglądów zarządzania.

W przypadku zgłoszenia nowej grupy oddziałów do włączenia do już certyfikowanej sieci wielooddziałowej, zaleca się, aby każda nowa grupa oddziałów była rozpatrywana jako niezależny zespół oddziałów podlegający zasadom wyznaczania wielkości próbki. Po włączeniu nowej grupy oddziałów do certyfikatu zaleca się, aby przy określaniu wielkości próbki dla kolejnych auditów w nadzorze lub ponownej oceny uwzględnione zostały nowe oddziały razem z pozostałymi.

5.12 Kategorie ryzyka (tylko QMS)

Wysokie ryzyko

Sytuacja, w której wadliwość wyrobu lub usługi powoduje katastrofę gospodarczą lub stanowi zagrożenie życia. Do przykładów należą, ale nie wyłącznie:

Żywność; farmaceutyki; statki powietrzne; przemysł stoczniowy; elementy i konstrukcje nośne; złożona działalność budowlana; urządzenia elektryczne i gazowe; usługi medyczne i zdrowotne; rybołówstwo; paliwo jądrowe; chemikalia, wyroby i włókna chemiczne.

Średnie ryzyko

Sytuacja, w której wadliwość wyrobu lub usługi może spowodować obrażenie lub chorobę. Do przykładów należą, ale nie wyłącznie:

Elementy i konstrukcje nienośne; prosta działalność budowlana; metale podstawowe i wyroby metalowe; wyroby niemetalowe; meble; urządzenia optyczne; usługi rekreacyjne i osobiste.

Niskie ryzyko

Sytuacja, w której spowodowanie obrażenia lub choroby przez wadliwość wyrobu lub usługi jest mało prawdopodobne. Do przykładów należą, ale nie wyłącznie:

Tekstylna i wyroby odzieżowe; pulpa, papier i wyroby z papieru; przemysł wydawniczy; usługi biurowe; edukacja; sprzedaż detaliczna, hotele i restauracje.

Jeżeli przedsiębiorstwo realizuje różne typy działań (np. średnie ryzyko i wysokie ryzyko), należy ustalić właściwy czas auditu, uwzględniając liczbę personelu zaangażowanego w każdy z tych typów działań.

5.13 Kategoria złożoności (tylko EMS)- (tabela 3)

W odniesieniu do systemów zarządzania środowiskowego, postanowienia podane w niniejszym dokumencie są oparte na pięciu podstawowych kategoriach złożoności uzależnionych od charakteru, liczby i znaczenia aspektów środowiskowych organizacji, które w sposób zasadniczy wpływają na czas pracy audytora.

Tabela 3 – Przykłady powiązań sektorów przemysłu z kategoriami złożoności

aspektów środowiskowych

Kategoria złożoności	Sektor działalności gospodarczej
Wysoka	górnictwo i kopalnictwo,
	wydobycie ropy i gazu,
	garbowanie wyrobów włókienniczych i odzieży,
	roztwarzanie na pulpę w procesie wytwarzania papieru, w tym procesy recyklingu papieru,
	rafinacja ropy,
	chemikalia i farmaceutyki,
	produkcja pierwotna – metale,
	przetwórstwo niemetalu i wyroby obejmujące ceramikę i cement
	wytwarzanie energii elektrycznej z węgla,
	budownictwo lądowe i wodne oraz rozbiórka,
	przetwarzanie odpadów niebezpiecznych i bezpiecznych, np. spalanie, itd.,
	przetwarzanie ścieków i kanalizacja,
	Średnia
tekstylia i wyroby odzieżowe z wyłączeniem garbarstwa,	
wytwarzanie desek, nasycanie/ impregnacja drewna i wyrobów z drewna,	
produkcja papieru i drukarstwo z wyłączeniem roztwarzania na pulpę,	
przetwórstwo wyrobów niemetalowych i wyroby niemetalowe, w tym szkło, glina, wapno, itd.,	
obróbka powierzchniowa i inna obróbka chemiczna wyrobów metalowych z wyłączeniem produkcji pierwotnej,	
obróbka powierzchniowa i inna obróbka chemiczna w technologii budowy maszyn,	
wytwarzanie czystych płytek obwodowych drukowanych dla przemysłu elektronicznego,	
wytwarzanie sprzętu transportowego – drogowego, kolejowego, lotniczego, statków	
wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej pochodzącej z innych źródeł niż spalanie węgla,	
wytwarzanie, magazynowanie i dystrybucja gazu (uwaga: wydobycie jest zaliczane do kategorii wysokiej),	

	pobieranie, oczyszczanie i dostarczanie wody, w tym gospodarka rzeczna (uwaga: oczyszczanie ścieków przemysłowych jest zaliczane do kategorii wysokiej)
	hurtowa i detaliczna sprzedaż paliw kopalnych,
	przetwórstwo żywności i tytoniu,
	transport i dystrybucja – drogą morską, powietrzną, lądową,
	agencje handlu nieruchomościami komercyjnymi, zarządzanie nieruchomościami, czyszczenie przemysłowe, czyszczenie higieniczne, czyszczenie na sucho zazwyczaj stanowiące część ogólnych usług w ramach działalności gospodarczej,
	recykling, kompostowanie, wysypiska śmieci (odpadów bezpiecznych)
	badania techniczne i laboratoria,
	ochrona zdrowia/ szpitale/ weterynaria,
	usługi rekreacyjne oraz usługi osobiste z wyłączeniem hoteli i restauracji,
Niska	hotele/ restauracje,
	drewno i wyroby z drewna z wyłączeniem wytwarzania desek, nasycania i impregnacji drewna,
	wyroby z papieru z wyłączeniem drukarstwa, roztwarzania na pulpę i produkcji papieru,
	wytwarzanie wtryskowe, formowanie i montaż wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – z wyłączeniem wytwarzania surowców do produkcji gumy i tworzyw sztucznych, które są zaliczane do chemikaliów,
	obróbka plastyczna na gorąco i na zimno oraz wytwarzanie metali z wyłączeniem obróbki powierzchniowej i innych rodzajów obróbki chemicznej i produkcji pierwotnej,
	ogólny montaż maszyn z wyłączeniem obróbki powierzchniowej i innych obróbek chemicznych,
	handel hurtowy i detaliczny,
	montaż sprzętu elektrycznego i elektronicznego z wyłączeniem wytwarzania czystych płytek drukowanych,
Ograniczona	działania w korporacjach i zarządzanie korporacjami, centrale oraz zarządzanie holdingami,
	transport i dystrybucja – usługi zarządzania bez zarządzania rzeczywistą flotą transportową,
	telekomunikacja,
	ogólne usługi komercyjne z wyłączeniem agencji handlu nieruchomościami komercyjnymi, zarządzania nieruchomościami, czyszczenia przemysłowego,
	czyszczenia higienicznego, czyszczenia na sucho,

	usługi edukacyjne,
<i>Przypadki specjalne</i>	technika jądrowa,
	wytwarzanie energii elektrycznej z energii jądrowej,
	magazynowanie dużych ilości materiałów niebezpiecznych,
	administracja publiczna,
	władze lokalne,
	organizacje wytwarzające wyroby lub świadczące usługi oddziałujące na środowisko naturalne
	instytucje finansowe.

Kategorie złożoności aspektów środowiskowych

Postanowienia są oparte na pięciu podstawowych kategoriach

złożoności dotyczących charakteru i znaczenia aspektów środowiskowych w organizacji, które w sposób zasadniczy wpływają na czas pracy audytora. Są to następujące kategorie:

Wysoka – aspekty środowiskowe o znaczącym charakterze i wadze (zazwyczaj organizacje produkcyjne lub przetwórstwa ze znaczącymi oddziaływaniami w kilku aspektach środowiskowych);

Średnia – aspekty środowiskowe o średnim charakterze i wadze (zazwyczaj organizacje produkcyjne ze znaczącymi oddziaływaniami w niektórych aspektach środowiskowych);

Niska – aspekty środowiskowe o niskim charakterze i wadze (zazwyczaj organizacje zajmujące się montażem z małą liczbą znaczących aspektów);

Ograniczona – aspekty środowiskowe o ograniczonym charakterze i wadze (zazwyczaj organizacje prowadzące działalność biurową);

Specjalna – kategoria wymagająca dodatkowego, specjalnego rozważenia podczas planowania auditu.

Tabela EMS nie obejmuje kategorii „specjalnej złożoności”, w tych przypadkach czas trwania auditu powinien być oddzielnie wypracowany oraz uzasadniony.

Kategoria złożoności (tylko BHP)- (tabela 4)

Tabela 4 – Przykłady powiązań sektorów przemysłu z kategoriami złożoności procesów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w organizacjach

Kategoria złożoności	Sektor działalności gospodarczej
<i>Wysoka</i>	górnictwo i kopalnictwo,

	chemikalia i farmaceutyki,
	budownictwo,
	dostawy energii elektrycznej,
	dostawy gazu
	paliwa jądrowe
	zdrowie i opieka społeczna
	transport i dystrybucja – drogą morską, powietrzną, lądową,
	przemysł stoczniowy
Średnia	rybołówstwo/ rolnictwo/ leśnictwo,
	garbowanie wyrobów włókienniczych i odzieży,
	montaż, naprawa maszyn i urządzeń
	produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej,
	produkcja pierwotna – metale, wyroby metalowe
	przetwórstwo niemetali i wyroby obejmujące ceramika i cement
	produkcja wyrobów z drewna oraz korka, produkcja mebli
	przetwórstwo wyrobów niemetalowych i wyroby niemetalowe, w tym szkło, glina, wapno, itd.,
	obróbka powierzchniowa i inna obróbka chemiczna wyrobów metalowych z wyłączeniem produkcji pierwotnej,
	wytwarzanie sprzętu transportowego – drogowego, kolejowego, lotniczego, statków
	wytwarzanie wtryskowe, formowanie i montaż wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – z wyłączeniem wytwarzania surowców do produkcji gumy i tworzyw sztucznych, które są zaliczane do chemikaliów,
	zbieranie odpadów, przetwarzanie odpadów
	przetwarzanie ścieków i kanalizacja,
	produkcja urządzeń elektrycznych
	działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów, odzysk surowców
	działalność detektywistyczna i ochroniarska
	lotnictwo
Niska	usługi hotelowe, restauracyjne, rekreacyjne, turystyczne
	przetwórstwo żywności i tytoniu,
	wytwarzania miazgi, papieru i wyrobów papierniczych,

	produkcja tekstylii i wyrobów odzieżowych z wyłączeniem garbarstwa,
	produkcja skór i wyrobów skórzanych
	pobieranie, oczyszczanie i dostarczanie wody
	handel hurtowy i detaliczny
	agencje handlu nieruchomościami komercyjnymi, zarządzanie nieruchomościami, pośrednictwo finansowe, administrowanie biur, sprzętanie obiektów
	produkcja urządzeń optycznych
	firmy wydawnicze i drukarnie
	rekultywacja
	działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych,
	programów ogólnodostępnych i abonamentowych,
	działalność usługowa w zakresie informacji
	działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką
	działalność organizacji członkowskich, indywidualna działalność usługowa.
	działalność profesjonalna, naukowa, techniczna,
Ograniczona	działania w korporacjach i zarządzanie korporacjami, centrale oraz zarządzanie holdingami,
	transport i dystrybucja – usługi zarządzania bez zarządzania rzeczywistą flotą transportową,
	telekomunikacja, technika informatyczna
	usługi edukacyjne, inżynierskie
Przypadki specjalne	administracja publiczna,
	władze lokalne,

Kategorie złożoności procesów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy

Postanowienia są oparte na pięciu podstawowych kategoriach

złożoności dotyczących charakteru i znaczenia zagrożeń w organizacjach, które w sposób zasadniczy wpływają na czas auditu. Są to następujące kategorie:

Wysoka – zagrożenia o znaczącym charakterze i wadze (zazwyczaj organizacje produkcyjne lub przetwórstwa ze znaczącymi zagrożeniami, dużą wypadkowością);

Średnia – zagrożenia o średnim charakterze i wadze (zazwyczaj organizacje produkcyjne ze znaczącymi zagrożeniami, średnia wypadkowość);

Niska – zagrożenia o niskim charakterze i wadze (zazwyczaj organizacje zajmujące się usługami lub produkcją z małą wypadkowością);

Ograniczona – aspekty środowiskowe o ograniczonym charakterze i wadze (zazwyczaj organizacje prowadzące działalność biurową);

Specjalna – kategoria wymagająca dodatkowego, specjalnego rozważenia podczas planowania audytu.

Kategorie ryzyka (tylko ISMS)

Wysokie ryzyko bezpieczeństwa

Sektory biznesowe mające wpływ na usługi publiczne, które mogą stwarzać ryzyko dla ochrony zdrowia, bezpieczeństwa, gospodarki, wizerunku i zdolności funkcjonowania administracji publicznej, co z kolei może mieć bardzo duży negatywny wpływ na kraj.

Do przykładów należą, ale nie wyłącznie:

63.9- Działalność usługowa w zakresie informacji, 62-działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki, 63.1- przetwarzanie danych, 64, 65, 66-działalność finansowa i ubezpieczeniowa, 69- działalność prawnicza, 69-rachunkowo-księgową, 69- doradztwo podatkowe, 80.2- działalność ochroniarska w zakresie obsługi systemów bezpieczeństwa, 84- administracja publiczna i obrona narodowa, 84- obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, 86.1- działalność szpitali, 86.2-praktyka lekarska

Średnie ryzyko bezpieczeństwa

Sektory biznesowe mogące mieć wpływ na usługi publiczne.

Do przykładów należą, ale nie wyłącznie:

18- poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji

26- produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych

Sekcja G- handel hurtowy i 47.9

55- zakwaterowanie

58- działalność wydawnicza

59- działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych

60- nadawanie programów ogólnodostępnych i abonamentowych

61- telekomunikacja

63.9- pozostała działalność usługowa w zakresie informacji

68- działalność związana z obsługą rynku nieruchomości

Sekcja M bez 69

78- działalność związana z zatrudnieniem

80- działalność detektywistyczna i ochroniarska

Niskie ryzyko bezpieczeństwa

Sektory biznesowe nie mające wpływu na usługi publiczne.

Do przykładów należą, ale nie wyłącznie:

Sekcja A, B, C bez 18, 26, D, E, F, H, I bez 55, N bez 78, 80, P, sekcja Q bez 86.1, 86.2, R, S

Zaleca się, aby jednostka certyfikująca uzgodniła z auditowaną organizacją harmonogram audytu umożliwiający zademonstrowanie pełnego zakresu działalności organizacji. W analizie można wziąć pod uwagę sezon, miesiąc, dzień / datę i zmianę roboczą, w zależności od sytuacji.

Nadzór nad funkcjami lub procesami dostarczanymi przez organizacje zewnętrzne (podzlecenie)

Jeżeli organizacja podzleca część swoich funkcji lub procesów, JC jest odpowiedzialna za pozyskanie dowodów na to, że organizacja w sposób skuteczny ustaliła rodzaj i zakres mechanizmów nadzoru stosowanych w celu zapewnienia, że funkcje lub procesy dostarczane przez organizacje zewnętrzne nie mają negatywnego wpływu na skuteczność systemu zarządzania, w tym na zdolność organizacji do stałego dostarczania zgodnych wyrobów i usług swoim klientom lub do nadzorowania zgodności swoich aspektów i zobowiązań środowiskowych z wymaganiami przepisów prawa.

JC przeprowadzi audit i oceni skuteczność systemu zarządzania klienta pod kątem zarządzania wszelką podzlecaną działalnością i ryzykiem, jakie stanowi ona dla realizacji celów oraz spełniania wymagań klienta i wymagań oceny zgodności. Może to obejmować pozyskiwanie od dostawców informacji zwrotnych na temat poziomu skuteczności. Auditowanie systemu zarządzania dostawcy nie jest jednak wymagane ze względu na fakt, że zakres systemu zarządzania organizacji obejmuje jedynie nadzór nad podzlecaną działalnością, a nie samo wykonywanie tej działalności.

Podstawowe elementy składowe kalkulacji cenowej:

- a) dla procesu certyfikacji
  - przygotowanie oceny, w tym przegląd dokumentacji,
  - za przygotowanie i przeprowadzenie auditu certyfikacyjnego,
  - sporządzenie raportu i ocena działań korekcyjnych/ działań korygujących
- a) dla procesu nadzoru
  - przygotowanie oceny w nadzorze,
  - za przeprowadzenie auditów w nadzorze
  - sporządzenie raportu i ocena działań korekcyjnych/ działań korygujących
- c) za udział w systemie certyfikacji